

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/71/2025
Identifikačné číslo spisu:	8123208749
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8123208749.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu X. I., narodený XX. B. XXXX, P. Z. R. XX-XXX, I., U. R., zastúpený Mgr. Marcelom Fandákom, LL.M., advokátom, Košice, Kováčska 40, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpená spoločnosťou Skubla & Partneri s.r.o., Bratislava, Digital park II, Einsteinova 25, IČO: 36 861 154, v mene ktorej koná Mgr. Martin Škubla, konateľ a advokát, o zaplatenie 350.000 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/70/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2024 sp. zn. 13Co/14/2024, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie do výroku I. o d m i e t a.

Dovolanie do výroku II. z a m i e t a.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. decembra 2023 č. k. 29C/70/2023 - 34 rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 35.000 eur so 9 % úrokom z omeškania ročne od 29. 06. 2009 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (I. výrok) V prevyšujúcej časti žalobu zmieta. (II. výrok) Priznáva žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. (III. výrok) Nárok na náhradu trov štátu nepriznáva. (IV. výrok)

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi účastníkmi konania dňa 12. 3. 2009 bola v súlade s ust. § 708 a nasl. Obchodného zákonníka uzatvorená zmluva o bežnom účte označená ako zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb v predmete zriadenia rastového osobného účtu s uvedením

poplatkovania balík Výhoda, frekvenciou výpisov mesačne a spôsobu doručovania výpisov poštou.

1.2. Z predloženej zmluvy o bežnom účte ani z vyjadrení účastníkov nie je zrejmé, aby žalobca pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

1.3. Z uvedeného dôvodu súd námietku žalovanej, že v danom prípade sa nejedná o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, vyhodnotil ako nedôvodnú.

1.4. Podľa názoru súdu je dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

1.5. Žalovaná v danom prípade neuniesla dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že rozhodcovská doložka v zmluvnom vzťahu so žalobcom bola individuálne vyjednaná, čo vyplynulo aj zo samotných výsledkov vykonaného dokazovania, predovšetkým pracovníčok banky, ktoré so žalobcom predmetný obchodný prípad dojednávali.

1.6. Z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že žalobca žalovanej nepredložil žiaden kontakt, na ktorom by ho bolo možné zastihnúť telefonickým alebo iným operatívnym spôsobom, čo vyplýva aj z výpovede pracovníčky banky O. Q., podľa ktorej žalobca ako majiteľ účtu im telefonický kontakt odmietol dať.

1.7. Zároveň ako korešpondenčnú adresu pre účely zasielania výpisov z účtu určil adresu spoludisponenta a banke neposkytol potrebnú súčinnosť pre účely overenia si vierohodnosti predkladaných príkazov na úhradu alebo výberových lístkov oznámením telefónneho čísla alebo iného kontaktu, na ktorom by ho bolo možné operatívnym spôsobom zastihnúť.

1.8. Uvedené tvrdenie žalobcu bolo vyvrátené výpoveďou svedkyne - pracovníčky žalovanej, ktorá potvrdila, že žalobca odmietol im poskytnúť pre uvedené účely akýkoľvek telefonický kontakt. V prípade, ak žalobca sa so svojimi peňažnými prostriedkami na účte disponovať sám, mal možnosť to urobiť takým spôsobom, aby dispozíciu s účtom neumožnil inej osobe, a to napriek tvrdeniu, že týmto spôsobom iba preukazoval osobe uvedenej ako spoludisponent dostatok finančných prostriedkov pre účely vzájomného obchodného prípadu.

1.9. Ani v tomto prípade žalobca neuniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že zo strany žalovanej mu bola poskytnutá informácia, že iba spôsobom určeným predmetnou zmluvou mohol obchodnému partnerovi preukázať dispozíciu peňažnými prostriedkami. Okrem iného, zo samotného znenia komisionárskej zmluvy, na základe ktorej mal žalobca L. O. vyplatiť náklady za služby stanovené v zmluve v sume 350.000 eur vyplýva, že ich platba sa uskutoční formou prevodu na spoločný účet zmluvných strán (bod 4.3 zmluvy), teda žalobca sám si zvolil tento riskantný spôsob preukazovania finančných prostriedkov svojmu obchodnému partnerovi.

1.10. V tomto prípade neobstojí tvrdenie žalobcu, že sa nemohol riadne oboznámiť s obsahom zmluvy, keďže nebola vyhotovená v jazyku, ktorému rozumel, pokiaľ sám vo svojej výpovedi uviedol, že pri cudzojazyčných zmluvách alebo dokumentoch tieto uzatvára a podpisuje za prítomnosti medzinárodných právnikov. V danom prípade však neuviedol akékoľvek objektívne skutočnosti, ktoré mu bránili pri uzatvorení a podpise uvedenej cudzojazyčnej zmluvy a súvisiacich dokumentov postupovať vyššie uvedeným spôsobom, teda po ich úradnom preklade a za účasti medzinárodných právnikov. V zmysle vysloveného právneho názoru dovolacieho súdu v uznesení zo dňa 27. 08. 2019 pod sp. zn. 4Cdo/25/2018, ktorý je pre súd I. inštancie v zmysle ust. § 455 CSP záväzný a na ktorý akcentoval vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v uznesení 5Cdo/63/2022 to bol práve žalobca, ktorý si vybral L. O. za spoludisponenta s jeho finančnými prostriedkami na účte a ktorý sfaľoval podpis žalobcu na príkaze na úhradu žalovanej sumy, ktorá mu bola vyplatená. Už táto skutočnosť sama o sebe svedčí pre znášanie spoluzodpovednosti žalobcu za škodu spôsobenú na jeho majetku, ktorý sám pre seba navrhol uvedený, veľmi riskantný spôsob vyplňania príkazov na úhradu cudzou osobou. Porušenie preventívnych povinností má totiž tiež vplyv na rozsah náhrady škody a to vtedy, ak poškodený poruší jemu uloženú preventívnu povinnosť a za túto možno považovať učenie rizikovej osoby za spoludisponenta jeho účtu, ako aj neposkytnutie telefonického, či iného kontaktu pre prípadnú potrebu zabrániť neoprávneným výberom z účtu žalobcu.

1.11. Podľa právnej teórie aj právnej praxe, spoluzavinenie poškodeného vzniká vtedy, keď sa na vzniku škody podieľa aj samotný poškodený; zavinenie poškodeného sa na rozdiel od zavinenia škodcu zo zákona nepredpokladá. Pre záver o zavinení poškodeného musia byť splnené podmienky jeho zodpovednosti za škodu; a to porušenie právnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi; konanie poškodeného je v takomto prípade príčinou vzniku škody. Pre spoluzavinenie poškodeného

postačuje aj porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti vyplývajúcej z ust. § 415 Občianskeho zákonníka, resp. v ust. § 382 a 384 Obchodného zákonníka.

1.12. Keďže žalobca vyššie popísaným konaním porušil svoju prevenčnú povinnosť, potom v zmysle ust. § 376 Obchodného zákonníka spoluzodpovedá za škodu, ktorá vznikla na jeho majetku predložením falšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka.

1.13. V zmysle prezentovaného názoru Najvyššieho súdu SR ust. § 374 Obchodného zákonníka má dispozitívnu povahu, takže strany si mohli zmluve vymedziť okolnosti vylučujúce zodpovednosť, ale pokiaľ si ich nevymedzili, potom neprichádza do úvahy úplné vylúčenie zodpovednosti žalovanej banky za škodu spôsobenú žalobcovi.

1.14. Tak ako to súd I. inštancie konštatoval vyššie ako aj vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, predmetná zmluva o bežnom účte, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu spĺňa definíciu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy je zrejmé, že žalovaná ako bankový subjekt konala v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a žalobca je spotrebiteľom, keďže uzatvoril zmluvu ako fyzická osoba.

1.15. Podľa názoru súdu I. inštancie dojednanie okolností vylučujúcich zodpovednosť banky za škodu v článku VII. Všeobecných obchodných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorú je potrebné v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka považovať za neplatnú.

1.16. Ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka síce umožňuje zmluvným stranám odchýliť sa od právnej úpravy okolností vylučujúcich zodpovednosť za škodu v § 374, avšak toto v prípade spotrebiteľskej zmluvy nesmie spôsobovať hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

1.17. Uvedené zákonné ustanovenie tak predpokladá existenciu dohody (konsenzu) zmluvných strán, na základe ktorej si tieto dohodli odlišnú právnu úpravu okolností vylučujúcich zodpovednosť za škodu, aká je uvedená v § 374 Obchodného zákonníka. Za dohodu zmluvných strán však nemôže súd považovať zakomponovanie okolností vylučujúcich zodpovednosť vo všeobecných obchodných podmienkach žalovanej banky, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť akýmkoľvek spôsobom vylúčiť alebo odmietnuť. Okrem iného uvedené zmluvné dojednanie spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keďže jeho obsahom sú iba okolnosti vylučujúce zodpovednosť banky, avšak nie aj druhej zmluvnej strany, v konkrétnom prípade žalobcu v postavení spotrebiteľa.

1.18. V zmysle vyššie uvedeného, potom nie je možné úplne vylúčiť zodpovednosť žalovanej za škodu na majetku žalobcu, ktorá vznikla predložením falšovaného príkazu na úhradu alebo výberového lístka.

1.19. V danom prípade súd I. inštancie konštatoval, že aj keď žalovaná bola povinná v čase uzatvorenia zmluvy o bežnom účte predvídať, že jej v budúcnosti môže byť predložený falšný príkaz na úhradu alebo výberový lístok, nie je možné od nej spravodlivo požadovať, aby na preukázanie pravosti podpisu požadovala znalecký posudok alebo že by v tomto smere má vykonať nejaké iné exaktné dokazovanie.

1.20. Avšak za účelom prekonania tejto prekážky je banka povinná vykonať všetky opatrenia, aby predišla následkom falšovaného prevodného príkazu a to aj v situácii, že príkaz na úhradu predkladá oprávnená osoba, avšak sfalšovaný je druhý, resp. ďalší podpis potrebný k realizácii príkazu na úhradu.

1.21. Pokiaľ žalovaná realizovala opatrenia smerujúce k predchádzaniu vzniku škody predložením falšovaného príkazu iba v prípade doručovania formou poštovej zásielky a nie aj za situácie, že príkaz na úhradu bol predložený oprávnenou osobou, avšak sfalšovaný je druhý, resp. ďalší podpis, potom podľa názoru súdu I. inštancie aj z uvedeného dôvodu nie je možné úplne vylúčiť zodpovednosť banky za škodu spôsobenú na majetku žalobcu predložením falšovaného príkazu na úhradu, resp. výberového lístka v zmysle ust. § 374 Obchodného zákonníka.

1.22. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd I. inštancie určil mieru zodpovednosti za škodu spôsobenú na majetku žalobcu predložením sfalšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka v pomere 90 % žalobca : 10 % žalovaná.

1.23. Podľa názoru súdu I. inštancie, pri určení miery spoluzodpovednosti za škodu žalobcu ako poškodeného je potrebné vychádzať z toho, že to bol práve žalobca, ktorý na zabezpečenie úhrady nákladov za úkony, ktoré mal vykonať L. O. rozhodol o riskantnej bankovej operácii vytvorením tzv. spoločného fondu, na ktoré mali byť prevedené jeho finančné prostriedky vo výške nákladov za služby vykonané na základe komisionárskej zmluvy.

1.24. Osobu L. O., ktorého určil za spoludisponenta pritom poznal iba krátkodobu a za dôveryhodnú osobu ho posúdil iba na základe jeho vonkajších znakov. V takomto prípade možno konštatovať, že

samotný žalobca zanedbal obvyklú obozretnosť, kedy za účelom preukázania dostatku finančných prostriedkov tomuto zriadil dispozičné právo napriek existencii iných štandardnejších postupov a pokiaľ chcel disponovať s finančnými prostriedkami sám, mohol tak urobiť spôsobom, aby dispozíciu neumožnil inej osobe.

1.25. Pokiaľ sfalšované dokumenty na dispozíciu s finančnými prostriedkami na účte žalobcu boli predložené osobou, ktorú žalobca určil za spoludisponenta a týmto ju zároveň označil za dôveryhodnú; ako korešpondenčnú adresu určil adresu spoludisponenta a súčasne banke neposkytol potrebnú súčinnosť pre účely overenia vierohodnosti predkladaných príkazov alebo výberových lístkov, potom samotný žalobca hrubým porušením prevenčnej povinnosti podľa § 382 a § 384 Obchodného zákonníka významným spôsobom zavinil vznik škody na jeho majetku. Pokiaľ by žalobca nenavrhol uvedenú riskantnú bankovú operáciu a za osobu disponenta neurčil osobu, pri ktorej pri zachovaní náležitej opatrnosti mohol mať pochybnosti o jej dôveryhodnosti, potom by ku škode na jeho majetku nedošlo, a preto musí niesť čo najvyššiu mieru zodpovednosti za škodu, ktorá na jeho majetku vznikla predložením sfalšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka osobou, ktorú označil za dôveryhodnú. V zmysle vyššie uvedeného, preto súd I. inštancie určil mieru zodpovednosti žalobcu za škodu, ktorá vznikla na jeho majetku predložením sfalšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka v rozsahu 90 %.

1.26. Za absurdné považuje tvrdenie žalobcu, že pokiaľ banka neposúdila rizikovosť ním zvolenej osoby spoludisponenta, potom túto nemohol posúdiť ani on sám, a tak nemohlo dôjsť k porušeniu jeho prevenčnej povinnosti. Uvedené tvrdenie je v hrubom rozpore so záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení 4Cdo/25/2018, v ktorom jednoznačne uviedol, že žalobca porušil svoju preventívnu povinnosť pri určení rizikovej osoby za spoludisponenta jeho účtu.

1.27. Zároveň nie je možné vylúčiť zodpovednosť žalovanej za škodu, spôsobenú na majetku žalobcu predložením sfalšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka z dôvodu neexistencie platného zmluvného dojednania, v ktorom by si banka uvedenú skutočnosť vymedzila ako okolnosť vylučujúcu jej zodpovednosť v zmysle ust. § 374 Obchodného zákonníka. Súčasne žalovaná banka nepreukázala, že realizovala opatrenia na predchádzanie vzniku škody predložením falšovaného prevodného príkazu a to za situácie, že príkaz na úhradu síce predkladá oprávnená osoba, avšak sfalšovaný je druhý, resp. ďalší podpis. V tomto smere realizovala opatrenia smerujúce k predchádzaniu vzniku škody predložením sfalšovaného príkazu iba v prípadoch doručovania formou poštovej zásielky. Vtedy zamestnanci banky v zmysle interných predpisov realizovali telefonické overenie pravosti prevodného príkazu u majiteľa účtu. Pri jeho osobnom predložení zamestnanec banky realizoval iba porovnanie podpisov v príkaze na úhradu s podpisom vzorovým. Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ by aj žalobca poskytol žalovanej banke svoj telefonický, alebo iný kontakt, jej zamestnanci by nerealizovali overenie pravosti príkazu na úhradu a výberového lístka u neho ako majiteľa účtu, keďže pri osobnom predložení spoludisponentom vykonávajú iba porovnanie podpisov na príkaze s podpisom vzorovým, preto žalovaná banka zodpovedá za škodu na majetku žalobcu v rozsahu 10 %.

1.28. Na základe vyššie uvedených skutočností, tak súd uložil žalovanej povinnosť nahradiť škodu žalobcovi, ktorá mu vznikla predložením sfalšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka v rozsahu 35.000 eur s 9 %-tným úrokom z omeškania ročne od 29. 06. 2009 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

1.29. Keďže preukázateľne výzva na náhradu škody bola žalovanému doručená podaním žalobcu zo dňa 15. 06. 2009 (č. l. 98 spisu 29C/131/2010), súd v súlade s ust. § 369 Obchodného zákonníka za použitia ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 29. 06. 2009 do zaplatenia.

1.30. V danom prípade súd považoval za právne bezvýznamné tvrdenie žalovanej banky o vplyve tzv. hospodárskej kauzy pre účely určenia zodpovednosti za škodu a jej výšky predložením preukázateľne sfalšovaného príkazu na úhradu a výberového lístka. Okrem iného výpoveďami osôb, ktoré sa uvedenej tzv. hospodárskej kauzy zúčastnili, realizovanými v rámci trestného konania, nebola preukázaná akákoľvek spoluúčasť žalobcu na uvedenej obchodnej operácii.

1.31. Žalovaný nepredložil, resp. neoznačil dôkazy, že finančné prostriedky, ktoré žalobca na predmetný účet vložil, mu vlastnícky nepatrili a zároveň podľa názoru súdu I. inštancie pre určenie zodpovednosti za škodu je irelevantné, na akú obchodnú činnosť mali byť použité.

1.32. Právne významná pre určenie miery zodpovednosti za škodu by mohla mať iba otázka, či žalobca

mal nejakú účasť na konaní spoludisponenta v súvislosti s predložením uvedeného sfaľovaného príkazu, ktorá by za určitých okolností mohla vykazovať znaky spáchania trestného činu, čo však v predmetnom, ani v trestnom konaní preukázané nebolo.

1.33. V zmysle vyššie uvedeného, preto súd žalovanej na doplnenie dokazovania výsluchmi ňou navrhovaných svedkov zamietol. S týmto záverom sa vo svojom rozhodnutí stotožnil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku 13Co/32/2021, ktorý uviedol, že doplnenie dokazovania zabezpečením odpisu z registra trestov spoludisponenta, jeho výsluchom, ako aj výsluchom ostatných osôb, ktoré mali byť zapojené do obchodu medzinárodného charakteru, a ktoré mali byť dôvodom pre otvorenie účtu žalobcu aj podľa názoru odvolacieho súdu sú návrhy, ktoré nesúvisia s podstatou prejednávanej veci a jedná sa o obštrukčné návrhy, ktoré nie sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že z účtu žalobcu, ktorý bol vedený žalovanou došlo na základe sfaľovaných príkazov k výberu finančných prostriedkov, pričom následne špekulácie žalovanej o hypotetickej možnosti toho, že žalobca opätovne obdržal tieto finančné prostriedky, neboli v konaní preukázané, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalovanú. Navrhovaním výsluchu osôb, ktoré mali byť zapojené do tohto obchodu, ktorý ani nebol preukázaný v konaní, či sa realizoval alebo nie, nemohlo dôjsť k zmene ustáleného skutkového stavu postačujúceho pre rozhodnutie vo veci. Z uvedeného dôvodu bolo aj v súlade so zásadou hospodárnosti konania, aby súd I. inštancie nevykonával tieto dôkazy ako nadbytočné s tým, že rozhodujúcou skutočnosťou v prejednávanej veci je to, že finančné prostriedky z účtu žalobcu boli vybrané na základe falošného príkazu, ktorý nerealizoval žalobca ako vlastník peňažných prostriedkov na účte.

1.34. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP a žalovanej, ktorá bola úspešná 90 % z hodnoty sporu a neúspešná v 10 % z hodnoty sporu bol priznaný nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdiely úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 80 %.

1.35. Zároveň v zmysle ust. § 155 CSP nepriznal štátu nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z tlmočného, keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie znáša štát.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 19. júna 2024 sp. zn. 13Co/14/2024 rozhodol tak, že zamietla návrh žalobcu na prerušenie konania. (výrok I.) Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch II. a III. (výrok II.) Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi. (výrok III.)

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v sporovej veci konanie začalo na základe žaloby podanej na Okresnom súde dňa 22. 09. 2009, pričom súd prvej inštancie svojím v poradí prvým rozsudkom vo veci samej žalobu dňa 04. 09. 2013 zamietol. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd svojím uznesením zo dňa 27. 11. 2014 zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie svojím v poradí druhým rozsudkom zo dňa 20. 05. 2015 vyhovel žalobe v celom rozsahu a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 350.000 eur s príslušenstvom. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove dňa 25. 01. 2017. Na základe podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím zo dňa 27. 08. 2019 zrušil rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, pričom v záveroch svojho uznesenia uviedol, že súdy nebrali do úvahy skutočnosť, že práve žalobca si vybral osobu spoludisponenta s jeho finančnými prostriedkami na účte, ktorý nepochybne sfaľoval podpis žalobcu na príkaze na úhradu sumy. Už len táto skutočnosť sama osebe svedčila pre znášanie spoluzodpovednosti žalobcu za škodu spôsobenú na jeho majetku. Ide o porušenie preventívnej povinnosti v zmysle Občianskeho aj Obchodného zákonníka, čo má vplyv na rozsah náhrady škody. Pokiaľ však si strany v zmluve nevymedzili okolnosti vylučujúce spoluzodpovednosť, neprichádza do úvahy zbavenie sa zodpovednosti žalovanej. Za porušenie preventívnej povinnosti žalobcu možno považovať určenie rizikovej osoby za spoludisponenta, ako aj neposkytnutie telefonického či iného kontaktu pre prípadnú potrebu zabránenia pred neoprávneným výberom z účtu žalobcu. Následne súd prvej inštancie svojím rozsudkom z 05. 05. 2021 zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 175.000 eur, kedy určil rozsah spoluzodpovednosti oboch sporových strán na 50 %. Odvolací súd svojím rozhodnutím zo dňa 24. 11. 2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 12. 07. 2023 zrušil rozhodnutia súdov prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu,

pričom po zopakovaní argumentácie z predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dodal, že sudy nižšej inštancie pomer medzi zodpovednosťou na vzniku škody žalobcu a žalovanej neposúdili v zmysle zákonných pravidiel, neposudzovali skutočnosti majúce vplyv na uplatňovaný nárok, ale tento určili len odhadom, keďže existujú skutočnosti v prospech aj v neprospech, a to v pomere 50 : 50. Závažnosť týchto v skutočnosti však neskúmali. Zdôraznil záväzný právny názor v predošlom rozhodnutí Najvyššieho súdu, že vôbec neprichádza do úvahy zbavenie sa zodpovednosti žalovanou bankou v celom rozsahu. Následne súd prvej inštancie svojim rozhodnutím zo dňa 13. 12. 2023 zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 35.000 eur s príslušenstvom pri ustálení výšky jej spoluzodpovednosti v rozsahu 10 %.

2.2. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

2.3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2.4. Rovnako namietaný odvolací dôvod, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm. d) CSP) odvolací súd zo spisu nezistil. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

2.5. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

2.6. K jednotlivým odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že správne súd prvej inštancie vyhodnotil svedeckú výpoveď svedkyne - zamestnankyne banky, ktorá uviedla, že žalobca odmietol poskytnúť telefonický kontakt (bod 63. odôvodnenia súdu prvej inštancie). Vo vzťahu k vyhodnoteniu svedeckej výpovede odvolací súd uvádza, že svedok, na rozdiel od strany sporu je poučený o trestnoprávnych následkoch krivej výpovede, pričom to, že sa jedná o zamestnanca žalovanej, v žiadnom prípade nemôže spochybniť obsah výpovede do tej miery, aby závery jeho svedeckej výpovede boli považované za nepreukázané. Správne preto súd prvej inštancie vyhodnotil túto svedeckú výpoveď a vo vzťahu k hodnoteniu správania sa žalobcu z pohľadu jeho prevenčnej povinnosti dospel aj k správne právnemu záveru, že takéto konanie žalobcu hlavne v kombinácii s voľbou spoludisponenta s účtom rozhodujúcou mierou viedlo k vzniku škody.

2.7. Pokiaľ sa týka námietky nesprávnych skutkových zistení, ani tieto odvolacie námietky nie sú dôvodné. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav vo vzťahu k posúdeniu otázky spoluzodpovednosti žalobcu za vznik škody. U žiadneho rozumne uvažujúceho subjektu nemožno pripustiť logický záver, podľa ktorého by nezodpovedal za vznik škody za to, že za spoludisponenta so svojim účtom si zvolil osobu, ktorú pozná len z náhodných stretnutí, prípadne ktorú mu odporúčia jeho obchodní partneri. Takáto predstava u osoby, ktorá o sebe tvrdí, že sa pohybuje v oblasti medzinárodného biznisu je nepredstaviteľná a odvolací súd postup žalobcu, ktorý si za osobu disponujúcu s jeho účtom zvolí osobu, ktorú predtým niekoľkokrát stretne, hodnotí ako hrubo porušujúci základné prevenčné pravidlá starostlivosti o vlastný majetok.

2.8. Ani ďalšie odvolacie námietky žalobcu odvolací súd nevyhodnotil ako dôvodné. Tieto odvolacie námietky sú v podstate založené na princípoch ochrany spotrebiteľa, kedy žalobca vytýka žalovanej to, že bol nesprávne poučený o svojich právach, navyše v jazyku, ktorému nerozumel. Odvolací súd dospel k záveru, že pre posúdenie veci nie je dôvodné predkladať prejudiciálne otázky súdnemu dvoru Európskej únie, nakoľko rozhodujúcou námietkou, ktorú žalobca v odvolaní predkladá je to, že nerozumel úradnému jazyku, v ktorom žalovaná s ním komunikovala. Táto otázka nie je upravená

normami spotrebiteľského práva, nakoľko je zjavné, že žalobca mal záujem uzatvoriť zmluvu o bankovom produkte v štáte, ktorého štátnym občanom nebol a na území, ktorého je oficiálnym jazykom slovenčina. Žalovanej zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť informovať cudzieho štátneho príslušníka o jeho právach a povinnostiach v jeho rodnom jazyku a pokiaľ žalobca mal pochybnosti o obsahu takýchto zmlúv, bolo v jeho kompetencii zabezpečiť si preklad, prípadne takéto zmluvy neuzatvárať. Po tom, čo pristúpil k uzavretiu zmlúv, o ktorých tvrdí, že boli porušované jeho práva ako spotrebiteľa sa javí odvolaciemu súdu, že sa snaží využiť princíp zvýšenej ochrany spotrebiteľa na otázku a oblasť, ktorú však spotrebiteľské právo neupravuje. Je na zodpovednosti každej osoby, ktorá neovláda oficiálny jazyk krajiny, v ktorej sa zdržiava, a na území ktorej vstupuje do právnych vzťahov, aby si tieto otázky skontroloval. Pokiaľ tak neurobí nemožno za takúto jeho ľahostajnosť viniť subjekt, s ktorým do zmluvného vzťahu dobrovoľne vstúpil.

2.9. Správne súd prvej inštancie preto posúdil otázku spoluzodpovednosti žalobcu za vznik škody na jeho majetku, pričom v zmysle záväzného pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podrobne skúmal aj závažnosť skutočností, ktoré určujú spoluzodpovednosť oboch strán sporu za škodu na majetku žalobcu. Nepochybne rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá viedla k vzniku škody bol výber žalobcu v osobe spoludisponenta, ktorý predložil falošný podpis žalobcu. Túto voľbu uskutočnil žalobca, pričom na toto jeho konanie žalovaná nemala žiaden vplyv a táto vykonala štandardné overenie predloženého podpisu s podpisovým vzorom, pričom aj zo samotného predloženého znaleckého posudku je zjavné, že ten to podpis bol veľmi virohodne sfaľovaný. Z uvedenej skutočnosti možno dospieť k záveru, že spoluzodpovednosť žalovanej možno tak, ako to správne ustálil súd prvej inštancie určiť pomerom 10 % z celku. Vo vzťahu k porušeniu prevenčnej povinnosti žalobcu preto nie sú dôvodné jeho odvolacie námietky, ktorými v podstate obhajoval svoje konanie z pozície priemerného spotrebiteľa, no v danom prípade o takýto prípad nejde, nakoľko jeho obrana bola zameraná na to, že nerozumel po slovensky, čo však nie je predmetom úpravy spotrebiteľského práva.

2.10. Odvolací súd postupom podľa § 162 ods. 3 CSP zamietol návrh na prerušenie konania, ktorý podal žalobca s odvolaním sa na položené prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie. Odvolací súd po oboznámení sa so znením prejudiciálnych otázok, ktoré žalobca navrhol položiť Súdnemu dvoru Európskej únie dospel k záveru, že takýto postup nie je vo veci dôvodný. Žalobca odôvodnil predloženie prejudiciálnych otázok zohľadnením asymetrického postavenia strán vzťahu, informačným deficitom na strane spotrebiteľa a zároveň problematikou povinnosti banky informovať spotrebiteľa, s ktorým uzavrela zmluvu v jazyku, ktorému tento nerozumie. Odvolací súd, ako bolo vyššie uvedené uvádza, že táto otázka jazykovej bariéry nie je upravená predpismi, ktoré sa týkajú ochrany spotrebiteľa, preto v tomto smere nie je daná právomoc Súdnemu dvoru Európskej únie ohľadom výkladu noriem európskeho práva. V prejednávanej veci nejde o otázku, ktorá má význam pre rozhodnutie súdu, preto odvolací súd tento návrh nepovažoval za dôvodný.

2.11. Úlohou Súdnemu dvoru v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva Únie alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, čo je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnemu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach v konaní o veci samej, ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov.

2.12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods.1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolaateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že žalobca má zastávať názor, že napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces, a teda k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Žalobca má konkrétne za to, že krajský súd (v spojení s Okresným súdom) sa dopustil zásadných pochybení týkajúcich sa posúdenia dôkazného bremena (najmä jeho rozloženia a z toho plynúcich dôsledkov pre procesné strany), porušenia princípu rovnosti sporových strán, ďalej skutkové závery sú v extrémnom rozpore s vykonaným dokazovaním a zároveň napadnuté rozhodnutie nespĺňa náležitosti kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo vo svojom

súhrne predstavuje intenzitu porušenia v podobe porušenia práva na spravodlivý proces.

Žalobca v podanom odvolaní namietal, že dôkazné bremeno ohľadom skutočnosti, že žalobca neposkytol telefonický kontakt žalovanej má zaťažovať žalovanú, keďže skutočnosť, že žalobca odmietol poskytnúť telefonický kontakt je skutkovým tvrdením žalovanej, ktoré žalobca poprel. Namietal vierohodnosť svedkyne p. Q., ktorá bola zamestnankyňou žalovanej, z ktorej výpovede napokon ani tento, všeobecnými súdmi v podstate „dotvorený“ záver, exaktne nevyplyval. Krajský súd sa však relevantným spôsobom s týmito odvolacími námietkami nevysporiadal, keď len skonštatoval, že okresný súd predmetnú výpoveď vyhodnotil správne.

Žalobca má za to, že arbitrárne tvrdenie krajského súdu o tom, že skutočnosť, že ide o zamestnanca žalovanej v žiadnom prípade nemôže spochybniť obsah výpovede do tej miery, aby závery jeho svedeckej výpovede boli považované za nepreukázané, predstavuje rezignáciu všeobecných súdov na svoju povinnosť vyhodnotiť dôkazy vo vzájomných súvislostiach. Žalobcovi je celkom zrejmé, že samotná skutočnosť, že v konaní je vypočutý ako svedok zamestnanec niektorej zo sporových strán, en bloc nespôsobuje nevierohodnosť takejto výpovede, ale túto je potrebné posudzovať na základe osobitostí konkrétneho prípadu. Vypočutá svedkyňa p. Q. bola zamestnankyňou žalovanej, ktorá osobne rokovala a komunikovala so žalobcom, vrátane dojednania zmluvného vzťahu a splnenia si informačných povinností. Je celkom zrejmé, že táto osoba, vedomá si toho, že v prípade úspechu žalobcu v tomto konaní môže niesť zodpovednosť voči samotnej žalovanej za porušenie prevenčnej povinnosti a konania z odbornou starostlivosťou, v rámci svojej výpovede konala v súlade so záujmami žalovanej. Tieto okolnosti však krajský súd žiadnym spôsobom nezohľadnil pri posudzovaní vierohodnosti výpovede tejto svedkyne.

Z uvedeného možno urobiť čiastkový záver, podľa ktorého krajský súd v otázke neposkytnutia telefonického kontaktu (ktorý záver mal vplyv aj na rozsah zodpovednosti za škodu) nesprávnym spôsobom vyhodnotil otázku rozloženia dôkazného bremena medzi stranami sporu v neprospech žalobcu, v príčinnej súvislosti s čím nesprávne posúdil nepriaznivé následky neobjasneného skutkového stavu, v dôsledku čoho formuloval skutkové závery, ktoré z vykonaného dokazovania (pri rešpektovaní prejednávacej zásady), pri žiadnej možnej zmysluplnej interpretácii nevyplyvali, čím sa dostal do zásadného rozporu medzi skutkovými zisteniami (získanými procesne relevantným spôsobom) a právnymi závermi na jednej strane a vykonanými dôkazmi na strane druhej. Krajský súd týmto narušil aj rovnosť strán, pretože neprípustným spôsobom zaťažil dôkazným bremenom žalobcu a to napriek tomu, že išlo o okruh skutočností, ktoré tvrdila a mala preukazovať žalovaná (porušenie prevenčnej povinnosti žalobcu). Toto porušenie rovnosti sporových strán a vada zmätočnosti v podobe extrémneho rozporu medzi vykonaným dokazovaním a skutkovými závermi sa prejavuje aj v spôsobe prístupu krajského súdu pri hodnotení toho, že sa žalobca mal dopustiť hrubého porušenia prevenčnej povinnosti tým, že za spoludisponenta si zvolil osobu p. O..

Súdy na základe vykonaných dôkazov dospeli k záveru, že žalobca určil p. O. ako spoludisponenta len na základe vonkajších znakov. Z uvedeného vyplýva, že súdy zjavne selektívne „vyberali“ z výpovede žalobcu výlučne tie vyjadrenia, ktoré sa im do ich záverov „hodili“, pričom „odignorovali“ tie vyjadrenia, ktoré týmto záverom odporovali. Z výpovede žalobcu zo 7. apríla 2021 jednoznačne vyplynulo, že žalobca pána O. vyhodnotil ako zodpovednú osobu nielen na základe vonkajších znakov (oblečenia, auta), ale aj na základe iných skutočností, konkrétne na základe odporúčania obchodných partnerov (síce krajský súd v napadnutom rozhodnutí v bode 26. už uvádza, že žalobca si zvolil ako spoludisponenta osobu, ktorú poznal len z náhodných stretnutí, resp. mu ju odporučili obchodní partneri, ide o nič nehovoriaci záver, ktorý žiadnym spôsobom neozrejmuje, prečo je výber spoludisponenta na základe odporúčania obchodných partnerov hrubým porušením prevenčnej povinnosti), s ktorými sa poznal a s ktorými mal dobré skúsenosti, a rovnako aj na základe rozhovorov s p. O., ktorý žalobcovi podrobne opisoval históriu a fungovanie spoločnosti, ktorú vlastnil a z ktorých zistil aj to, že p. O. mal bohaté vedomosti o burzových či iných finančných operáciách. Navyše, osoba p. O. aj podľa listinných dôkazov oboznamovaných v konaní vystupovala bežne v iných vzťahoch ako zamestnanec Y. a zároveň aj samotná žalovaná, resp. jej zamestnankyňa sa vyjadrila, že osoba p. O. vystupovala vo vzťahu k žalovanej ako banke opakovane aj v minulosti, a teda považovala ho za solventnú, serióznu a dôveryhodnú osobu.

Skutkové závery okresného aj krajského súdu o tom, že žalobca sa zachoval úplne detinsky či naivne, resp. o tom, že si zvolil riskantnú operáciu sú teda v hrubom rozpore s vykonaným dokazovaním,

pretože z neho tieto závery pri žiadnom logickom myšlienkovom pochode nevyplývajú.

Žalobca zastáva názor, že za odňatie možnosti konať pred súdom žalobcovi možno považovať aj rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Žalobca v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru Európskej únie nasledovne prejudiciálne otázky:

Žalobca, vzhľadom k tomu, že krajský súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania a podanie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru, s prihliadnutím na ustálenú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, preto navrhuje, aby dovolací súd prerušil konanie a sám položil Súdnemu dvoru tieto otázky.

Napokon, s prihliadnutím na uvedené má žalobca za to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces vo vzťahu k jeho osobe došlo aj tým, že nedostatky odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú takej intenzity, že došlo k závažnému zásahu do práva na spravodlivý proces.

3.2. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že žalobca vymedzuje právnu otázku nasledovne:

„Za predpokladu, ak asymetrické postavenie v hmotnoprávnom vzťahu a tým aj prirodzene znížená miera obozretnosti spotrebiteľa naruša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami, tým, že vykazuje typicky v týchto vzťahoch sa vyskytujúci informačný deficit na strane spotrebiteľa daný objektívnymi okolnosťami vyplývajúcimi z jeho postavenia, prípadne ak asymetrické postavenie zmluvných strán indikuje určité špecifické možnosti podnikateľa predchádzať nepriaznivým právnym následkom na strane spotrebiteľa, má všeobecný súd za účelom proporcionálneho vyváženia tohto právneho vzťahu povinnosť pristupovať v prípade posúdenia (spolu)zodpovednosti podnikateľa (banky) tak, aby pôvodné asymetrické postavenie strán tohto právneho vzťahu našlo svoj korelát aj v asymetrickom rozložení miery (spolu)zodpovednosti tohto podnikateľa ako základného východiska pre spravodlivé usporiadanie sekundárneho hmotnoprávneho vzťahu medzi ním a spotrebiteľom?“

3.3. Na základe uvedeného žalobca navrhuje, aby dovolací súd v zmysle § 162 ods. 1 písm. c) CSP prerušil konanie a podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie a následne aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/14/2024 z 19. júna 2024 podľa § 449 ods. 3 CSP zmenil tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a zároveň žalobcovi prizná právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, eventuálne navrhuje dovolaciemu súdu, aby v zmysle § 449 ods. 1 CSP rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/14/2024 z 19. júna 2024 zrušil a podľa § 450 CSP vec vrátil Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Žalobca v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd prerušil konanie a sám položil Súdnemu dvoru Európskych spoločností otázky, ktoré už navrhol dovolaciemu súdu, a to v znení:

a) „Má sa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vykladať v tom zmysle, že mu odporuje výklad vnútroštátnej úpravy, podľa ktorého sa v prípade (spolu)zodpovednosti podnikateľa (banky) a spotrebiteľa nezohľadňuje asymetrické postavenie strán tohoto vzťahu, ktoré je prítomné v primárnom hmotnoprávnom vzťahu skrz informačný deficit na strane spotrebiteľa daný objektívnymi okolnosťami vyplývajúcimi z jeho postavenia, a určitými špecifickými možnosťami podnikateľa predchádzať nepriaznivým právnym následkom na strane spotrebiteľa?“

b) „Má sa čl. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov vykladať v tom zmysle, že mu odporuje výklad vnútroštátnej úpravy, podľa ktorého povinnosť obchodníka (banky) informovať spotrebiteľa jasným a zrozumiteľným spôsobom nie je porušená v prípade, ak banka so spotrebiteľom uzavrie zmluvu, ktorej celé znenie je v jazyku, ktorému spotrebiteľ nerozumie, a spotrebiteľ je o obsahu zmluvy informovaný len od pracovníka banky a to v jazyku, ktorý pracovník banky i spotrebiteľ ovládajú len na úrovni, ktorá nie je spôsobilá objasniť celý

obsah právneho vzťahu?“

7. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

8. Dovolací súd po oboznámení sa so znením prejudiciálnych otázok, ktoré žalobca navrhol položiť Súdnemu dvoru Európskej únie dospel k záveru, že takýto postup nie je vo veci dôvodný.

9. Úlohou Súdného dvora v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva Únie alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, čo je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnemu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach v konaní o veci samej, ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov.

9.1. Žalobca odôvodnil predloženie prejudiciálnych otázok zohľadnením asymetrického postavenia strán vzťahu, informačným deficitom na strane spotrebiteľa a zároveň problematikou povinnosti banky informovať spotrebiteľa, s ktorým uzavrela zmluvu v jazyku, ktorému tento nerozumie. V prejednávanej veci nejde o otázky, ktoré majú význam pre rozhodnutie súdu. Dovolací súd preto postupom podľa § 162 ods. 3 CSP zamietol návrh na prerušenie dovolacieho konania, keď tento návrh nepovažoval za dôvodný.

10. Dovolateľ podal dovolanie aj do výroku I., ktorým odvolací súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bolo odňaté možnosť konať pred súdom.

11. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama“ znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe (prípadne v ďalších dispozičných úkonoch strán). Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberal nárokom, ktorý strany uplatnili. Súd hodnotí žalobou uplatnený nárok podľa hmotného práva.

12.1. Súdne rozhodnutia môžu byť meritórne, t. j. vo veci samej (viď výklad vyššie) alebo procesné. Procesné rozhodnutia sú také, ktoré buď predchádzajú konečnému vyriešeniu sporu. Sú iba akousi prípravou na rozhodnutie vo veci samej (napr. súd rozhodol o zmene žaloby, o pripustení zmeny strán a pod.). Tieto právna veda ešte delí na uznesenie o vedení konania. Uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania sa spravidla týkajú tých otázok, ktoré si v záujme hospodárnosti konania vyžaduje rýchle riešenie, pritom odoprenie opravného prostriedku nemôže byť na ujmu subjektu konania. Sú sám nie je týmito uzneseniami viazaný a môže ich zmeniť. Vo všeobecnosti možno povedať, že ide o rozhodnutia, ktoré nemajú vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ide napr. o rozhodnutie o predĺžení lehoty (§ 55), o spojenie vecí na spoločné konanie alebo o vylúčenie vecí (§ 112), o uznesenie o nariadení pojednávania a pod.

12.2. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania má formu uznesenia. Predmetné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, a teda dovolanie v zmysle ustanovenia § 420 CSP voči takémuto rozhodnutiu nie je prípustné. Z uvedených dôvodov dovolanie žalobcu do výroku I. dovolací súd ako neprípustné odmietol.

13. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

14. Dovolateľ namieta existenciu vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

16. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov [porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03]. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamenajú aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premisí dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

18. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania, podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa, po obsahovej stránke, odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejme úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záverov súdu prvej inštancie o nároku na náhradu škody. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami dovolateľa. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil svedeckú výpoveď svedkyne - zamestnankyne banky, ktorá uviedla, že žalobca odmietol poskytnúť telefonický kontakt. V tejto súvislosti správne vyhodnotil jej svedeckú výpoveď aj vo vzťahu k hodnoteniu správania sa žalobcu z pohľadu jeho prevenčnej povinnosti a dospel aj k správne právnemu záveru, že takéto konanie žalobcu hlavne v kombinácii s voľbou spoludisponenta s účtom rozhodujúcou mierou viedlo k vzniku škody. Mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav vo vzťahu k posúdeniu otázky spoluzodpovednosti žalobcu za vznik škody. U žiadneho rozumne uvažujúceho subjektu nemožno pripustiť logický záver, podľa ktorého by nezodpovedal za vznik škody za to, že za spoludisponenta so svojim účtom si zvolil osobu, ktorú pozná len z náhodných stretnutí, prípadne ktorú mu odporúčia jeho obchodní partneri. Takáto predstava u osoby, ktorá o sebe tvrdí, že sa pohybuje v oblasti medzinárodného biznisu je nepredstaviteľná a postup žalobcu, ktorý si za osobu disponujúcu s jeho účtom zvolil osobu, ktorú predtým niekoľkokrát stretne hodnotí ako hrubo porušujúci základné prevenčné pravidlá starostlivosti o vlastný majetok. Odvolací súd dospel k záveru, že pre posúdenie veci nie je dôvodné predkladať prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, nakoľko rozhodujúcou námietkou, ktorú žalobca v odvolaní predkladá je to, že nerozumel úradnému jazyku, v ktorom žalovaná s ním komunikovala. Táto otázka nie je upravená normami spotrebiteľského práva, nakoľko je zrejmé, že žalobca mal záujem uzatvoriť zmluvu o bankovom produkte v štáte, ktorého štátnym občanom nebol a na území ktorého je oficiálnym jazykom slovenčina. Žalovanej zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť informovať cudzieho štátneho príslušníka o jeho právach a povinnostiach v jeho rodnom jazyku a pokiaľ žalobca mal pochybnosti o obsahu takýchto zmlúv, bolo v jeho kompetencii zabezpečiť si preklad, prípadne takéto zmluvy neuzatvárať. Odvolaciemu súdu sa javí, že žalobca sa snaží využiť princíp zvýšenej ochrany spotrebiteľa na otázku a oblasť, ktorú však spotrebiteľské právo neupravuje. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne posúdil aj otázku spoluzodpovednosti žalobcu za vznik škody na jeho majetku, pričom podrobne skúmal aj závažnosť skutočností, ktoré určujú spoluzodpovednosť oboch

strán sporu za škodu na majetku žalobcu. Rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá viedla k vzniku škody bol výber žalobcu v osobe spoludisponenta, ktorý predložil falošný podpis žalobcu. Túto voľbu uskutočnil žalobca, pričom na toto jeho konanie žalovaná nemala žiaden vplyv a táto vykonala štandardné overenie predloženého podpisu s podpisovým vzorom, pričom aj zo samotného predloženého znaleckého posudku je zrejmé, že tento podpis bol veľmi vierohodne sfaľovaný. Možno teda dospieť k záveru, že spoluzodpovednosť žalovanej možno tak ako to správne ustálil súd prvej inštancie určiť v pomere 10 % z celku. Vo vzťahu k porušeniu prevenčnej povinnosti žalobcu preto nie sú dôvodné jeho odvolacie námietky, ktorými v podstate obhajoval svoje konanie z pozície priemerného spotrebiteľa, no v danom prípade o takýto prípad nejde, nakoľko jeho obrana bola zameraná na to, že nerozumel po slovensky, čo však nie je predmetom úpravy spotrebiteľského práva.

20. Dovolateľ ďalej namietal, že postupom odvolacieho súdu, ktorý mu zamietol návrh na prerušenie konania bez toho, aby položil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky, ktoré aj vymedzil, došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

20.1. Dovolací súd má za to, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bodoch 29. a 30. náležite odôvodnil, prečo predmetný návrh na prerušenie konania zamietol, keď uviedol, že otázka jazykovej bariéry nie je upravená predpismi, ktoré sa týkajú ochrany spotrebiteľa, preto v tomto smere nie je daná právomoc Súdneho dvora Európskej únie ohľadom výkladu noriem európskeho práva. V prejednávanej veci nejde o otázku, ktorá má význam pre rozhodnutia súdu, preto takýto návrh nepovažoval za dôvodný. Uviedol, že úlohou Súdneho dvora v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva Únie alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, čo je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnemu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach v konaní o veci samej, ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov.

21. Dovolateľ ďalej namietal nesprávne hodnotenie dôkazov zo strany súdov nižších stupňov, a to jednak svedeckej výpovede pani Q. zamestnankyne banky, teda žalovaného, ako aj hodnotenie osoby pána O., ktorý bol spoludisponentom účtu s tým, že skutkové závery súdov nižších stupňov sú v hrubom rozpore s vykonaným dokazovaním.

21.1. Podstatou dovolacej námietky žalobcu je nesprávne vyhodnotený skutkový stav zo strany súdov nižšieho stupňa. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že dovolanie nie je prostriedkom na revíziu skutkových tvrdení a tiež nie je určené na prehodnotenie vykonaného dokazovania (napr. NS SR sp. zn. 1Cdo/145/2020). Podľa ústavného súdu je však preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces, pretože preskúmanie hodnotenia vykonaných dôkazov je preskúmanie procesného postupu súdu. Najvyšší súd má právo skúmať, či hodnotenie dôkazov nie je mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov v takom rozsahu, že došlo týmto procesným postupom súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri III. US 104/2022, bod 18 a 19). Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. US 6/2018 (publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 57/2018) vyplýva, že „celkom výnimočne môžu nastať prípady, keď práve skutkové zistenia prvostupňového a druhostupňového súdu sú natoľko chybné, že vo svojom dôsledku predstavujú porušenie práv garantovaných čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ide o tzv. extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami), a preto Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nezostáva nič, než len kasačným rozhodnutím v dovolacom konaní poskytnúť ochranu týmto právam. Ide obvykle o situáciu, keď je zistenie skutkového stavu prima facie natoľko chybné, že by k nemu súd pri rešpektovaní zásad hodnotenia dôkazov nemohol nikdy dospieť. Podstatou prieskumu teda nebýva prehodnocovanie skutkového stavu, ale kontrola postupu súdu pri procese jeho zisťovania.“ Tento záver potvrdil ústavný súd aj vo svojom nedávnom rozhodnutí (III. US 104/2022 zo dňa 23. júna 2022), v ktorom sa vyjadril k možnosti, resp. povinnosti dovolacieho súdu preskúmať aj hodnotenie dôkazov.

21.2. Preskúmaním spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa nie je dôvodná. Súd prvej inštancie v bodoch 135., 150., 161. a 163. hodnotil výpoveď svedkyne pani Q., z ktorej vyplynulo, že žalobca ako korešpondenčnú adresu pre účely zasielania výpisov z účtu určil adresu spoludisponenta a banke neposkytol potrebnú súčinnosť pre účely overenia si vierohodnosti

predkladaných príkazov na úhradu alebo výberových lístkov oznámením telefónneho čísla alebo iného kontaktu, na ktorom by ho bolo možné operatívnym spôsobom zastihnúť. Následne aj odvolací súd v bode 25. svojho rozhodnutia ohľadne hodnotenia výpovede pani Q. uviedol, že v žiadnom prípade nemožno spochybniť obsah výpovede svedkyne, keďže táto bola poučená o trestnoprávných následkoch krivej výpovede, pričom to že sa jedná o zamestnanca žalovanej, v žiadnom prípade nemôže spochybniť obsah výpovede do tej miery, aby záver jej svedeckej výpovede bol považovaný za nepreukázaný.

21.3. Pokiaľ ide o hodnotenie výpovede svedka pána O. súd prvej inštancie v bodoch 187., 188. a 189. uviedol, že pokiaľ sfaľované dokumenty na dispozíciu s finančnými prostriedkami na účte žalobcu boli predložené osobou, ktorú žalobca určil za spoludisponenta a týmto ju zároveň označil za dôveryhodnú; ako korešpondenčnú adresu určil adresu spoludisponenta a súčasne banke neposkytol potrebnú súčinnosť pre účely overenia vierohodnosti predkladaných príkazov alebo výberových lístkov, potom samotný žalobca hrubým porušením prevenčnej povinnosti podľa § 382 a § 384 Obchodného zákonníka významným spôsobom zavinil vznik škody na jeho majetku. S predmetným hodnotením sa stotožnil aj odvolací súd, keď v bode 28. svojho rozhodnutia uviedol, že nepochybne rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá viedla k vzniku škody bol výber žalobcu v osobe spoludisponenta, ktorý predložil falošný podpis žalobcu. Túto voľbu uskutočnil žalobca, pričom na toto jeho konanie žalovaná nemala žiaden vplyv a táto vykonala štandardné overenie predloženého podpisu s podpisovým vzorom, pričom aj zo samotného predloženého znaleckého posudku je zrejmé, že tento podpis bol veľmi vierohodne sfaľovaný.

21.4. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie vychádza zo zisteného skutkového stavu a vykazuje logickú funkčnú a teologickú zhodu s priebehom konania. Závery, ktoré súdy prijali na základe vykonaných dôkazov sú v logickom súlade s vykonaným dokazovaním a v žiadnom prípade nejde o arbitrárne hodnotenie dôkazov. Z rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 275/2019 (publikované v zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 45/2019) možno implicitne dôvodiť, že námietku arbitrárneho hodnotenia dôkazov je potrebné formulovať konkrétne a jasne uviesť, v čom spočívajú zjavné rozpory, protirečenia, prečo sú závery a úvahy súdu v rozpore s prirodzenou logikou a čo vnáša relevantné pochybnosti ústavnoprávneho charakteru do procesu hodnotenia dôkazov (bod 36.).

21.5. Dovolací súd konštatuje, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu zásady hodnotenia dôkazov, a teda ani k nesprávnemu právnemu postupu súdu, ktorý je v zmysle ustálenej judikatúry vadou zmätočnosti.

22. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

23. Keďže konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolaťelom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právného posúdenia veci odvolacím súdom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

24. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

26. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

27. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

28. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

29. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom nastolená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

30. Dovolateľ nastolil v dovolaní právnu otázku, od vyriešenia ktorej podľa jeho názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci, pričom predmetná otázka v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolaciu otázku vymedzil v znení:

„Za predpokladu, ak asymetrické postavenie v hmotnoprávnom vzťahu a tým aj prirodzene znížená miera obozretnosti spotrebiteľa naruša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami, tým, že vykazuje typicky v týchto vzťahoch sa vyskytujúci informačný deficit na strane spotrebiteľa daný objektívnymi okolnosťami vyplývajúcimi z jeho postavenia, prípadne ak asymetrické postavenie zmluvných strán indikuje určité špecifické možnosti podnikateľa predchádzať nepriaznivým právnym následkom na strane spotrebiteľa, má všeobecný súd za účelom proporcionálneho vyváženia tohto právneho vzťahu povinnosť pristupovať v prípade posúdenia (spolu)zodpovednosti podnikateľa (banky) tak, aby pôvodné asymetrické postavenie strán tohto právneho vzťahu našlo svoj korelát aj v

asymetrickom rozložení miery (spolu) zodpovednosti tohto podnikateľa ako základného východiska pre spravodlivé usporiadanie sekundárneho hmotnoprávneho vzťahu medzi ním a spotrebiteľom?“

30.1. Dovolateľ síce zrozumiteľným spôsobom uviedol v dovolaní konkrétnu právnu otázku, avšak dovolací súd má za to, že takto položenú otázku odvolací súd neriešil a zároveň na jej vyriešení rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo, t. j. vo vzťahu k posudzovanej veci ju tak nemožno považovať za rozhodujúcu. Dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade iba právnu teoretickú polohu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by neviedlo k zrušeniu alebo k zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie relevantnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Uplatnený dovolací dôvod tak nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

31. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie je v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

32. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.